

Krygten for at drive Kvakksalveri bortfalder, saa ville vore Nviser snart være fulde af Avertissementer fra Kvakksalvere. Til det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Riør), som gjorde den Bemærkning, at jeg vist var en Kjøbenhavnner, som ikke kjendte Forholdene paa Landet, kunde jeg være fristet til at vende Bemærkningen om og sige, at saa kjender han ikke til Forholdene i Kjøbenhavn; thi hvis han tror, at der ikke findes Kvakksalvere i Kjøbenhavn, tager han feil, der er fuldt op af dem, og det viser Domsamlingerne idelig, at der er Sager, som foretages af denne Art, saa at vi Kjøbenhavnner og saa vilde være interesserede i, at der bliver draget Omhu for os i den Retning. Det ærede Medlem retoncerede for sit Bedkommende paa, at Samfundet skulde drage Omhu for ham; ja det kan gjælde for et enkelt Tilfælde, men ikke som almindelig Regel og ikke paa dette Punkt; den Enkelte kan ikke bevare sig selv, deri ligger det. Allerede Kjøbenhavnns Forhold vilde være tilstrækkelige til at begrunde et Ønske om at ville fastholde Forbudet imod Kvakksalveri; thi der sker overordentlig meget Optvækkeri derved, det Meste af det er ikke andet end Bedrageri, men selv blandt dannede Folk, som man skulde tro vare meget oplyste, der finder man det ogsaa, og navnlig naar Lægekunsten har vist sin Afnagt. Det er ikke min Mening, at jeg nærer nogen Overtro paa Lægekunstens eller Lægevidenskabens Afnagt, men der er dog nogen Garanti i den Viden, som Lægerne ere i Besiddelse af, og den tror jeg ikke, Samfundet kan give Slip paa. Men hvis jeg med det ærede Medlems Tilladelse maa tale noget om Forholdene paa Landet, saa vil jeg dog sige, at de Udtalelser, han kom med, vare egentlig ikke rettede imod mig, det var egentlig ikke nogen virkelig Indbending imod mig. Tvertimod, jeg kan godt tage det til Indtægt, thi det ærede Medlems Bemærkninger gik, saavidt jeg forstod dem, ud paa, at han ikke forsvarede Kvakksalverikure som saadanne, men at han sagde: Vi have ikke Læger nok paa Landet, og derfor maa vi henvende os til disse Personer. Det er en Betragtning, som jeg godt kan gaa ind paa. Dens Konsekvenser er ikke at støtte Kvakksalverne, men at sørge for, at der kan blive flere Læger, og det er en meget god Betragtning, maade, som jeg vilde ønske, han konsekvent vilde gennemføre, thi det vilde føre til, at han støttede Udviklingen af Sygekasser paa Landet, og derved vilde han gjøre megen Nytte. Hvad de floge Røner angaar, maa deres Tid helst betragtes som omme. De maa helst

betragtes som forsvindende for en større Udbrøddelse af Lægestanden paa Landet.

Mein: Jeg føler mig noget trykket ved i dette Øieblik at tage Ordet i denne Sag, som allerede har været Gjenstand for en temmelig lang Behandling, og jeg gjør det saa meget nødigere, som jeg ikke kunde være tilstede ved dens Behandling fra Begyndelsen og altsaa for en stor Del er ubekjendt med, hvad der er sagt her i Salen. Paa den anden Side vilde jeg ikke anse det for rigtigt, om jeg undlod at udtale mig herom, fordi det jo ikke vil vare længe, inden man gaar til Afstemning over, om denne Sag skal gaa videre eller skal afstøres fra videre-gaaende Drøftelse, og jeg har jo tidligere indtaget et saadant Standpunkt, at jeg tilstrækkelig har betegnet mig som den, der mener, at vor nuværende Kvakksalverilovgivning trænger til Gjemmensyn og Forandring. Det har forsaavidt glædet mig at høre udtalt baade af det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 4de Valgkreds (Høld) og fra den ærede Justitsminister, at det paa ingen Maade er Meningen at ville benægte det, at Kvakksalverilovgivningen i alt Fald kunde trænge til Forandring og Forbedring. Det vilde ogsaa være behøveligt, om man i Maret 1889 vilde hævde en saadan Juldkommenhed hos Kvakksalverilovgivningen, da det dog forholder sig saaledes, at det gennem en lang Mærække fra forskjellig Side er blevet erkjendt, at vor Kvakksalverilovgivning trænger til en Forandring. Jeg skal minde om som Forklaring til, at jeg har skrevet mig breven til at tage Ordet, at det nu snart er 16 Aar siden, at jeg har tilladt mig for den danske Rigsdag at forelægge Forslag til Lov om Forandring i Kvakksalverilovgivningen. Men jeg var ingenlunde den Første, der betraadte den Veie. For over 20 Aar siden var det første Gang, at en Minister forelagde et Lovforslag i den Retning, nemlig afdøde Justitsminister Leuning, der forelagde et Lovforslag desangaaende i Lands-thinget. Det var i Samlingen 1873—74, at jeg selv fulgte hans Eksempel i Lands-thinget. Men naar der baade i 1868 og i Maret 1873—74 fra Regjeringens Side fremkom Forslag om Forandringer i Kvakksalverilovgivningen, var det ikke Noget, som maatte betragtes som noget Overraskende eller som et Forsøg paa en Virksomhed til Forandring i Lovgivningen, som kunde ventes ikke at være i Samklang med de Anstuelser, der vare komne frem i Repræsentationen. Jeg siger, at saa langt fra var dette Tilfældet, at det tvertimod begge Gange kan siges med Sandhed, at der havde foreligget Opfordringer